Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
3 december 2024

Onze referentie
2024-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij
9 december 2024

Bijlage(n)
0

Aan Minister van SZW

nota

afhandeling motie Yassini/Van der Molen inzake Ambachtsacademie

Aanleiding

De motie Yassini/Van der Molen van 24 januari 2023 (vergaderjaar 2022-2023, 36 200 VIII, nr. 186) vraagt om een evaluatie van het laatste project "Levenlang ontwikkelen via de Ambachtsacademie" van de Ambachtsacademie, na afloop ervan. Met deze brief wordt de motie afgedaan. De inhoud van deze nota en van de Kamerbrief is afgestemd met FEZ en OCW.

Geadviseerd besluit

1 2 Akkoord gaan met de evaluatie en het verzoek de brief aan de Kamer te verzenden.

Kernpunten

Het project was primair gericht op het begeleiden van (met name oudere) werkzoekenden naar een baan in het kleinschalig ambacht. Op verzoek van de Ambachtsacademie is de projectdoelstelling tussentijds gewijzigd, zodat ook jongere werkzoekenden mee konden doen.

Het project is niet erg succesvol verlopen. Het volledige subsidiebedrag is gespendeerd. Echter, meerdere projectdoelstellingen zijn niet of onvoldoende gehaald. Er zijn minder werkzoekenden aan het werk geholpen dan was beoogd, er zijn geen nieuwe opleidingen ontwikkeld en de omslag naar een voortzetting zonder financiering van de overheid heeft de Ambachtsacademie (nog) niet gemaakt.

Eerder is al aan de Kamer gemeld dat het niet mogelijk is om nogmaals subsidie te verstrekken. Een incidentele subsidie kan namelijk niet langer dan vijf jaar verstrekt worden en die periode is voorbij. 3 Eerder is (verlenging van) de subsidie in strijd met de regels omtrent staatssteun en ook beleidsmatig zien we geen aanleiding.
Ook de minister van OCW heeft besloten geen (verdere) subsidie beschikbaar te stellen. Wel heeft OCW éénmalig een bedrag van €200.000 beschikbaar gesteld waarmee de academie poogt om de overgang naar een zelfvoorzienend business model te maken. Daartoe is de rechtsvorm van stichting gewijzigd in een coöperatie, waarin ook ondernemingen in het ambacht participeren.

Overzicht van opmerkingen bij OPENBAAR MAKEN Nota afhandeling motie YassiniVan der Molen inzake Ambachtsacademie.pdf

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Akkoord
Kan in de brief nog verwijzen naar blijvende bredere inzet voor werkzoekende ouderen en omscholing (al dan niet richting een ambacht)

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Akkoord gaan met de evaluatie en het verzoek de brief aan de Kamer te verzenden.
begeleiden van (met name oudere)
werkzoekenden naar een baan in het kleinschalig ambacht.
niet erg succesvol verlopen.
minder werkzoekenden aan het werk geholpen dan was beoogd,
er zijn geen nieuwe opleidingen ontwikkeld en de omslag naar een voortzetting zonder financiering van de overheid heeft de Ambachtsacademie (nog) niet gemaakt.

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Verder is (verlenging van) de subsidie
in strijd met de regels omtrent staatssteun en ook beleidsmatig zien we geen aanleiding.
geen (verdere) subsidie beschikbaar te
overgang naar een zelfvoorzienend business

Datum
3 december 2024

Onze referentie
2024

Toelichting
De Ambachtsacademie heeft, op verzoek van de Tweede Kamer, vanaf 2017 twee keer een incidentele subsidie gekregen voor twee projecten. Die projecten waren bedoeld om te onderzoeken of een traject bij de Ambachtsacademie een geschikt re-integratie-instrument kan zijn voor oudere werkzoekenden.

Deze evaluatie gaat over het tweede project: "Levenlang ontwikkelen via de Ambachtsacademie". De belangrijkste doelstelling van dit project was om oudere werkzoekenden op te leiden tot zelfstandig ondernemer in het kleinschalig ambacht. De Kamer heeft eind 2022 (bij de behandeling van de SZW-begroting) besloten om niet opnieuw geld beschikbaar te stellen. Wel is in januari 2023 een motie aangenomen om het lopende project, na afloop, te evalueren. Deze nota en kamerbrief strekken ter afhandeling van die motie.

Historie
De Ambachtsacademie is voortgekomen uit het in 2014 opgeheven Hoofdbedrijfsschap Ambachten. De academie houdt zich bezig met het opleiden van mensen tot vakbekwaam ondernemer in het kleinschalig ambacht.

Beide aspecten, behoud van oude ambachten en opleidingen verzorgen, behoren tot het taakgebied van het ministerie van OCW. Om die reden heeft de Ambachtsacademie zich eerder gericht tot Minister OCW met verzoek om financiering/subsidie. De academie kan of wil echter niet voldoen aan de voorwaarden die gelden voor reguliere bekostiging door OCW. Daarnaast bieden de mogelijkheden voor bekostiging onder de noemer 'cultuurbehoud' (ambachten) onvoldoende ruimte.

In 2016 bestond een tijdelijke SZW-subsidieregeling ("Experimenten meer werk") als onderdeel van het actieplan 'Perspectief voor vijftigplussers', dat ging over bestrijding ouderenwerkloosheid. Via een aangenomen motie heeft de Kamer (onder andere VVD en CDA) in 2016 gevraagd de Ambachtsacademie vanuit deze SZW subsidieregeling te ondersteunen. Per 31 augustus 2017 is een subsidie van €2 miljoen toegekend voor het eerste project: "Werkgelegenheidskansen benutten in het kleinschalig ambacht via de Ambachtsacademie". De focus lag daarbij op het aan het werk helpen van met name oudere werkzoekenden en te kijken of de trajecten van de Ambachtsacademie geschikt zouden zijn om te dienen als re-integratie-instrument.

Bij de SZW begrotingbehandeling in november 2018 is nogmaals, via amendement, €3 miljoen toegekend voor een tweede project: "Levenlang ontwikkelen via de ambachtsacademie". Dat project liep van 2019 tot eind 2023.

Resultaten
De resultaten van het eerste project zijn met de brief van 16 augustus 2021 (vergaderjaar 2020–2021, 30 012, nr. 140) met de Kamer gedeeld. Primair was het project ingezet als potentieel re-integratie-instrument voor oudere werklozen, met als doel om mensen op te leiden en in te laten stromen in een baan in het kleinschalig ambacht. De focus lag, naast het opleiden van leerlingen, op het opzetten van de academie en het ontwikkelen van de opleidingen. In dat project zijn 38 mensen aan een baan gekomen, waarvan 28 met een diploma (en niet de oorspronkelijk beoogde 200 werkzoekenden). De resultaten van het tweede project treft u in bijgaande brief aan.

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

vanaf 2017 twee
keer een incidentele subsidie gekregen voor twee projecten.
re-integratie-instrument kan zijn voor oudere werkzoekenden.
niet opnieuw geld beschikbaar te stellen.
na afloop, te evalueren.
Hoofdbedrijfsschap Ambachten. De academie houdt zich bezig met het opleiden
vakbekwaam ondernemer in het kleinschalig ambacht.
academie kan of wil echter niet voldoen aan de
voorwaarden die gelden voor reguliere bekostiging door OCW.
'cultuurbehoud' (ambachten)

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

tijdelijke SZW-subsidieregeling ("Experimenten meer werk")
bestrijding ouderenwerkloosheid. Via een aangenomen motie heeft de Kamer
(onder andere VVD en CDA) in
€2 miljoen toegekend voor het eerste project: "Werkgelegenheidskansen
oudere werkzoekenden en
miljoen toegekend voor een tweede project: "Levenlang
ontwikkelen via de ambachtsacademie". Dat project liep van 2019 tot eind 2023.
potentieel re-integratie-instrument voor oudere werklozen,
met als doel om mensen op te leiden en in te laten stromen in een baan in het
kleinschalig ambacht.
38 mensen aan een baan gekomen, waarvan 28 met een diploma (en niet de
oorspronkelijk beoogde 200 werkzoekenden). De resultaten van het tweede
project treft u in bijgaande brief aan.

Datum
3 december 2024

Onze referentie
2024-

Totale resultaten Ambachtsacademie met subsidie SZW
Samenvattend zijn er door de Ambachtsacademie in de twee projecten tussen 2017 en 2023 in totaal 191 werkzoekenden begeleid naar een baan in het kleinschalig ambacht, waarvan 149 met een diploma. Beoogd was om in het eerste project 200 mensen aan een baan te helpen en in het tweede project 225.

De uitgaven waren wel zoals begroot. Dat wil zeggen: in het eerste project is ongeveer €1,9 miljoen besteed, maar heeft de Ambachtsacademie ook het projectdoel bijgesteld. Geen 200, maar 100 werkzoekenden zouden worden begeleid naar werk; dat zijn er uiteindelijk 38 geworden.

In het tweede project is meer uitgegeven dan de €3 miljoen die was begroot; voor het meerdere heeft de Ambachtsacademie elders financiering gevonden. Ook is op verzoek van de Ambachtsacademie de leeftijdsbeperking geschrapt, zodat ook jongere werkzoekenden konden deelnemen.

De Ambachtsacademie vermeldt in hun eindverantwoording dat er wel 227 werkzoekenden met een opleiding zijn gestart. Dat was echter geen aparte projectdoelstelling. Uitval van leerlingen, lopende een opleidingstraject, is gebruikelijk. Evenmin is bekend hoe lang deze uitgevallen kandidaten de opleiding hebben gevolgd.

Communicatie
De Ambachtsacademie beschikt over goede contacten met de Kamer.

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

191 werkzoekenden begeleid naar een baan in het kleinschalig ambacht, waarvan 149 met een diploma.
Geen 200, maar 100 werkzoekenden zouden worden begeleid naar werk; dat zijn er uiteindelijk 38 geworden.
jongere werkzoekenden konden deelnemen.
leeftijdsbeperking geschrapt,
wel 227
werkzoekenden met een opleiding zijn gestart.
goede contacten met de Kamer.